

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MATYÁS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
SZAULICH ANTAL

Előfizetési ár negyedévre 7.— pengő.
1 hónap 240 pengő.

X. XVII. évfolyam.

Baja, 1937. július 18 vasárnap

161. szám

A Dévárt dávodai körzeti szerelőjének tragikus halála a bajai kórházban

Tragikus módon halt meg pénteken délelőtt a bajai kórházban a nagymányoki születésű Krommer József 27 éves dávodai lakos, a Dévárt csátaljai körzethez Dávod székhellyel beosztott szerelő.

Krommer Ferencet még márciusban megoperálták a fogával a bajai kórházban. Akkor felgyógyult, de most újra meggyűt a foga, amely gyulladásból gennyesedésbe ment át és ez általános szepszist okozott nála, úgy

hogy a kórház orvosainak erőfeszítése ellenére sem lehetett megmenteni.

Dávodon nagyon sajnálják a tragikusan elhunyt fiatal embert, aki alig két három éve lakott a községben, de a derék, szorgalmas, korrekt fiatal embert mindenki megkedvelte a községben. Ő a Dévárt első halottja annak fennállása óta.

Hozzáértő az éjjel érkezők Bajára Nagymányokról és intézkednek a temetésről.

Ujból megkönnyítették a szegény emberek kórházi ápolását országszerte

Nagyjelentőségű rendelet jelent meg az elmúlt napokban a hivatalos lapban. A belügyminiszter elrendelte, hogy mindazokat a betegeket, akiknek vagy fizetésre kötelezett hozzátartozójának ingatlana legfeljebb ezer pengő forgalmi értékű és keresete nem haladja meg a napszám összegét, ezentul az ápolási átalányterhére ápolják a kórházban.

A rendelkezés nagyon sokakat érint. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy ha a beteg vagy

fizetésre kötelezett hozzátartozója ingatlannal rendelkezett, a kórházi ápolási költséget tekintet nélkül a birtok nagyságára és értékére, mindenképpen behajtották.

Az új rendelkezés nagy könnyebbséget jelent a kisvagyonú, szegényebb sorsu embereknek. A kórházi felvételhez szükséges szegénységi bizonyítványt az új rendelkezésnek megfelelően egészítik most ki.

Veszélyes életmentés a Dunán

Az elmúlt napokban igen veszélyes életmentés történt a Duna közepén a baja-bátaszéki közúti és vasúti hid közelében. Egy csónakon akartak átkelni a Dunán Braunberger Vince bajai magántisztviselő és Mester Kálmán, az OTL bajai kerületi pénztárnak tisztviselője. A két jó barát a kis lélekvesztőn akkor igyekezett át, amikor a Dunán a hirtelen keletkezett szélvihar erős hullámokat vert. Így történt azután, hogy kifordultak a csónak-

ból. Mindketten jó úszók voltak, de Braunbergert elkapta a hid lábánál az örvény, fuldokolni kezdett és már háromszor is a víz alá merült. Ekkor Mester Kálmán a veszélyes helyzetben lévő barátja segítségére sietett és nagy erőfeszítéssel, miközben maga is vészes pillanatok elé került, kihúzta az eszméletlen könnyel a partra, akinek az ijedségen és a viziváson kívül más baja nem történt.

A városi kisgyűlés hozzájárult Cserepes pusztának kisbérleti rendszerrel való hasznosításához

34 felsőszentiváni lakos vette bérbe a Mátéháza-pusztát VII. majorja 603 holdját

Pénteken délután kánikulai ősreült össze a városi kisgyűlés Fehér Bálint dr. főispán elnöklése alatt. Az ülés kánikulai érdekeltenséggel kezdődött s ugyellett néhány kisgyűlési tagot összehívték onán, hogy határozatképes legyen az ülés. A kisgyűlés 24 tagja közül megjelentek vitéz Besseney Miklós, Katonics Antal, dr. Fehér Lőrinc dr. Jelich Mihály, majd pedig telefonhívásra felsiettek az ülésre dr. Fehérváry Dezső kir. közjegyző és Révi Ferenc vendéglős.

A félórás ülés első pontjaként Reiser Antal dr. gazdasági tanácsnok ismertette előkészítő hatáskörben a Mátéháza pusztát VII. számú majorjának: Cserepes pusztának kisbérletek alakjában való hasznosítását.

Ezt a majort jelenleg Staller János és Pencz Ferenc garai gazdálkodók bérlik, akiknek bérlete ez év október elején lejár. A legutóbbi városi közgyűlés felhatalmazást adott a polgármesternek, hogy írja ki a versenytárgyalást s a közelben lakó felsőszentiváni lakosok bevonásával kisbérleti rendszert vezessen be. A kiírt versenytárgyalásra 75 felsőszentiváni gazda jelentkezett s ezek közül válogatták ki a felsőszentiváni jegyző és adóügyi jegyző segítségével a legjobb bonitású gazdákat. A kiválogatás után 34 felsőszentiváni gazda kapja bérbe a 603 holdas VII-es majort. A bérletért évenként 1 mázsa búzát és 2 mázsa morzsolt tengerit fizetnek a bérlők és pedig a búzát cséplés után azonnal, a kukoricát pedig előre fizetve minden év május elsején. A kisgyűlés

ehhez vita nélkül hozzájárult s ekként kerül ez az ügy ezzel a javaslattal a legközelebbi városi közgyűlés elé.

A város új bérlői a következők: 4-4 holdat bérelnek: Barta Lajos, Király Mihály, Kovács János, Nagy Torma Vince és Schleisz István, 8-8 holdat bérelnek: Csatai Menyhért, Feresák György, Istvánovics Kálmán, Kovács János, Lehoczky József, Lehoczky Péter, Molnár János, Parczon János, Páncsics Ferenc, Szabó Imre, Sztankó Kálmán, Vörös István és Szommer György, 12-12 holdat bérelnek: Gyulati Antal, Csibri Ferenc, Horváth Mihály, Kuchesz János, Oláh Ferenc és Szalai József, 16-16 holdat bérelnek: Szabó Gábor, Varga István, Vörös Kálmán, Vidákovics Péter, Pataricza János és Gyurkó Vince, viszont Pencz Márton 21 097 kisholdat vesz bérbe: a major épületei körüli lévő földrészt három nagyobb darabban és pedig egyenként 96 632 kisholdattal Pataricza Vilibald, Ságodi Antal és Ságodi Péter bérlik s egyuttal ők használják a major gazdasági és lakó épületeit s egyuttal ez a három bérlő gondoskodik az épületek karbantartásáról. Az összes bérlők felsőszentiváni lakosok.

A leventék nyári áhitata

Szék József belügyminiszternek most kiadott rendelete értelmében a levente köteles tanuló, tanoncok és ifjak a nyári szünet alatt is kötelesek vasárnaponként szentmisét hallgatni.

Bácsbokodon és Bácsborsódon is katasztrófálisan rosszak az idej cséplési eredmények

A zab igen jó, a kukoric kitűnő

A vármegye, gazdaközönségét egy hónap óta nem érdekli más mint az aratás, a hordás és a cséplés. A főtéma most az: hogyan fizet a gabona?

A Független Magyarország több tudósításban próbálta megvilágítani a helyzetet, hogy tiszta képet tárjunk olvasóink elé az idej terméshezjáról. Legújabb jelentéseink Bácsbokodról és Bácsborsódról szólnak. A határban minden szemes szálás gabonát, még a zabot is mindenfelé leartatták, sőt a hordás és asztagba rakás is megtörtént.

A gazdák igen elszontyolodva vették tudomásul, hogy a buza-hozatában az optimista termésbecslés és hivatalos jelentések után nagyot csalódiak, mert a buzából katasztrófális holdanként alig 6-6,5 mázsa termett. A rozs még rosszabbul fizetett. A kétszeres és árpa közepes. A zab igen jó. A kukorica kitűnőnek mutatkozik. A gabonák annál jobbak, minél később történt meg az őszelet és tavasszal is a vetésük.

A csépléssel ugy Bácsbokodon

mint Bácsborsódon és a két község határában július végére teljesen elkészülnek, de akkorára a gazdák is elkészülnek a nem várt rossz termés miatt.

1940-ben állítólag megszűnik a hidvám a közúti hidda átalakított baja-bátaszéki hidon

Értesülésünk szerint a kereskedelemügyi minisztériumnak az a terve, hogy 1940 év végéig fokozatosan megszünteti a hidvámokat úgy, hogy minden év január elején jelentős mértékben mérsékli a hidvámteleket s 1940 után nem kell majd a járművek után vámot fizetni a közúti hidda is átalakított baja-bátaszéki vasúti hidon. A város is hozzá fog járulni, sőt kérni fogja, hogy ez a forgalomkorlátozó ősi, avatag rendszer szűnjék meg, hogy a Dunántul Bajára gravitáló községeinek kocsi és személyforgalma minden gátolás nélkül ösznljék Bajára.

Nyaraláshoz bördöt, inget, kalapot, női fehérneműt stb. Fürdéshez ruhát, köppenyt, cipőt, táskát, piyamát stb. Olcsón Reinhardt Divatcsarnok árusít

Százezer pengős mélykúti örökösödési pert tárgyalta a napokban a pécsi ítélőtábla

Érdekes és bonyolult bácskai örökösödési pert kezdett tárgyalni csütörtökön a pécsi kir. ítélőtábla. Az örököségi pör szereplői mélykútiak s valamennyien élnek.

A pör előzményei

Az örökösödési pör bonyodalmai több, mint három évtizedre nyúlnak vissza. 1903-ban meghalt Mélykúton Racsmany István szabómester, aki után özvegye: Givlik Klára és két leánya maradt hátra.

Özv. Racsmany Istvánné Givlik Klára 1907-ben újból férjhez ment Tokodi Ferenc szabóhoz. Ebből a második házasságból ugyancsak két élő gyermek maradt és pedig Zakupszki Jánosné szül. Tokodi Erzsébet és Tokodi Julianna.

Az első házasságból származott Racsmany Margit férjhez ment Hegedüs Gyulához, a másik Racsmany leány: Annus pedig Kiss Gyulához ment feleségül. Kiss Gyuláné nem szerepel a pörben, mert ő kielégítést nyert annak idején a Racsmany vagyonból a másik Racsmany-lánnyal együtt. Megjegyezzük, hogy a Racsmany-hagyaték passzív volt. Ezer pengő adósság maradt utána, amit később az özvegy fizetett ki.

A harctéren elűnt a második férj

1914-ben a mozgósításkor Tokodi Ferenc bevonult katonának. Felesége itthon tovább folytatta a magyar szabószágot, a fűszer, trafik és italmérési üzletet, amit később nagyforgalmu, jól prosperáló rőtös üzlettel is kiegészítette. Az üzlet évről-évre fejlődött. Tokodiné egyesén kihasználta a megszállás alatti áruhiányos konjunktúrát s nagy vagyont gyűjtött. A pénz lebélyegzésnél 84.000 koronáját bélyegezték le a szerb hatóságok. Nagy híre volt Baján is a mélykúti Tokodi üzletnek, amelynek a bajai kereskedők előtt is jó hírneve volt: a kereskedők versenyeztek, hogy melyik nyeri meg magának vevőül a gazdag, jól megalapo-

zott Tokodi féle üzletet. Közben kiűnt a háború végén, hogy a férj nem tért vissza: eltűnt a harctéren Tokodi Ferenc s azóta sem került elő és soha nem halatott hírt magáról.

Az üzletbe benősült valaki

1919-ben férjhez ment az első házasságból született Racsmany Margit Hegedüs Gyulához, aki azonnal bevonult az üzletbe s a feleségével Hegedüs Gyula vette át az üzlet vezetését.

Előbb 1924-ben, majd pedig 1930-ban írásbeli megalapodási kötött Hegedüs Gyula az anyósával: Tokodi Ferencnével az üzlet vagyonra vonatkozólag. 1924-ben, mint feleségül szerződést, majd pedig 1930-ban újabb írásbeli kontraktust készítettek, hogy az egész üzlet, ingatlan vagyon és könnievőség Hegedüs Gyuláé és nejeé lesz, a napát pedig kifizetik a — saját vagyonából. Ezt a vagyonátvitelt, vagy ajándékozási szerződést soha sem mutatták be Bács Bodrog vármegye árvaszékeknél.

Mi volt akkor és ma a vagyon?

Akkor az egész vagyont egy bajai kereskedő, aki a szerződést készítette, 40.000 pengőre becsülte. Viszont a vagyon ma legkevesebb 250.000 pengőt tesz ki, hiszen csak az elsőfokú ítélet után 180.000 pengőnyi vagyon értéket foglalt le a pernyertes bajai ügyvéd a tisztviselési eljárás során Hedry Bertalan bácsalmási kir. járásbírói végrehajtóval. A vagyon ma 80 kat. hold földből, 3 értékes szép házból és 80.000 pengőben felvett ingóságokból áll. Ez volt a látható és megfogható vagyon. De ebben nincsenek benne a könnievőségek és a készpénz vagyon, amelyről Mélykúton úgy tudják, hogy legalább 50.000 pengő bankbetét is van.

Hegedüsék Tokodi Ferencnével úgy fizették ki, hogy 18.000 pen-

gőért vettek neki 14 kis hold földet. Vagyis a 40.000 pengőben felvett vagyont eifelezték. Fele maradt Hegedüséknek s ez a 20 ezer pengő szaporodott fel hét év alatt ilyen fantasztikus negyedikmilliósi vagyonná.

Tokodi Ferencet halottá nyilvánítják.

Tokodi Ferenc miként fentebb közöltük, a harctéren eltűnt és soha nem tért vissza, de még csak hírt sem adott soha magáról. Megindult a holtá nyilvánítási eljárás, úgy, ahogyan az már ilyen esetekben szokásban volt. A belügyminisztérium 1935 június 24-én holtá nyilvánította s a vélelmezett halál napját 1920 december 31-ikét jelölte meg.

A hagyatéki eljárás szenzációja.

Ezután megindult a hagyatéki eljárás dr. Tarajossy Sándor bácsalmási kir. közjegyző előtt. A hagyatéki tárgyaláson két évvel ezelőtől a második házasságból származó két Tokodi leány: Zakupszki Jánosné Tokodi Erzsébet és Tokodi Julianna ügyvédje bejelentette, hogy ügyfeleinek apja: Tokodi Ferenc halála után nemcsak a kis ház-ingatlan maradt vissza, hanem a Hegedüs Gyula néven szereplő nagy rőtös üzlet s egyéb ingó és ingatlan vagyonra is bejelentik öröklési igényüket, mert az is hagyatéki vagyont képez, mivel hogy az tulajdonképpen édes anyjuknak és holtá nyilvánított édes apjuknak közszerzeménye: a Hegedüs Gyula cég egyenes folytatása a Tokodi Ferenc cégnek s így őket élő anyjuk és holtá nyilvánított apjuk közszerzeménye után törvényes öröklés illeti meg egyenlő arányban. Az ügyvéd kérte a hagyatéki eljárást felfüggesztését mindaddig, amíg ezen öröklési jogok tisztázására indítandó pör be nem fejeződik.

Az örökösök megnyerték első fokon a közel 100.000 pengős pört.

Dr. Tarajossy Sándor kir. közjegyző fel is függesztette a

hagyatéki eljárást. Az örökösödési per meg is indult a bajai törvényszéknél 94.500 pengő erejéig. A törvényszék két ízben ki is szállt Mélykútra, ahol 76 tanút és két szakértőt hallgatott ki. Közel két év mulott el, amíg a törvényszéknél ítéletre került a sor. A törvényszék megállapította a felperesek törvényes öröklési jogát és elmarasztalta az egész kereseti összegben Hegedüs Gyulát és feleségét: Racsmany Margitot, akik ügyvédjük: dr. Fejes Péter mélykúti ügyvéd útján megfellebbezték az ítéletet.

Igy került ez az ügy július 15-én a pécsi ítélőtábla Riehmer-Balta és Lutz tanácsa elé, amely reggel 9 óratól délután két óráig tárgyalta ezt az ügyet, amikor is Riehmer elnök kihirdette, hogy a tábla július 22-én ítéletet hozott ebben az ügyben. (chl)

Másfél évi börtönre ítélték a harcai szökött fegyencet

Kalocsáról jelenti tudósítónk: Hetekkel ezelőt jelentettük, hogy a harcai fegyintézet gazdaságából vakmerő módon megszökött Hódi László többszörösen rovatnultu. kiskunhalasi betörő, akit annak idején 50 rendbeli betörés miatt 3 évi fegyházra ítélték s a váci fegyintézetből a harcai állampasz-tára szállították. Hódi két társával együtt szökött meg, a halasi rendőrség azonban úgy a társát, mint Hódi Lászlót elfogta s a veszedelmes bűnöző most került ismét a kalocsai büntető törvényszék elé. Hódi László ugyanis miután megszökött, a fosztogatásoknak egész sorozatát követte el Délpest megye községekben, ezenkívül mikor a halasi rendőrség nyomába jutott, szembeszállt az őt üldöző detektivekkel s az egyiket súlyosan meg is sebesítette. Sikerült mégis letartóztatni a banditát, akit most a kalocsai törvényszék másfél évi börtönre ítélt lopások és, hatósági közeg elleni erőszak címén.

VÉRTES SZÉNKERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Bajai fiókja. Ferenciek-tere 2. Telefon: 52.

Hófehér égetett mész
Nagyszilárdságu portlandcement
Dunakavics kópor falszigetelő
teljes vagonban bármely álmásra és dunaparti rak-
tárunkból minden mennyiségben házhoz szállítva.
Mohácsi téglá. Hornyolt cserép.
Üreges válaszfaltégla.
Szükségele fedezése előtt saját érdekében
kérje ajánlatunkat!

Legujabb divatu
BENGER
fürdőruhát,
strandruhát
olcsón vásárolhat
FISCHER PÁL r. t.
divatüzletében, BAJA, Br. Eötvös-utca 2.
Nézzé meg a kirakatainkban!

Utban van a telepítés végrehajtása: hét grófi nagybirtok kért parcellázási engedélyt

A földművelésügyi minisztérium birtokpolitikai osztályán érdekes tárgyalások folynak több nagybirtok értékesítése ügyében. Az utóbbi időben Albrecht főherceg és Wenckheim grófok terjesztettek elő kérelmet a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy birtokaik egy részét parcellázhassák és ily módon értékesíthessék.

Az elmúlt napokban értesülésünk szerint hét újabb beadvány érkezett a birtokpolitikai osztályhoz, amelyben ismert grófi családok kérik, hogy birtokaik egy részét parcellázás útján értékesíthessék. A földművelésügyi minisztérium még nem foglalt állást ebben a kérdésben, a tárgyalások még folyamatban vannak, de valószínűnek látszik, hogy több nagybirtok parcellázásához megadják az engedélyt.

Az ingatlanpiac szempontjából tehát fontos és jelentős eseményekre van kilátás, amelyek kihasználással lehetnek a földbirtokárak

alakulására. Feltűnő, hogy éppen mostanában iparkodnak egyes főúri birtokok parcellázni. Beavatottak tudni vélik, hogy ez a parcellázási láz összefüggésben van a telepítési törvény közeli végrehajtásával, de mégsem volna szabad megengedni, hogy egyes mágnásvagyonok kibújjanak a telepítési törvény generális rendelkezései alól azon az alapon, hogy az illető főúri birtokok tulajdonosai jólétesültek arói, hogy mi fog történni s mely birtokokat vesznek igénybe elsősorban. Állítólag a telepítési akció során elsősorban azokat a birtokokat veszik igénybe, amelyeket tulajdonosaik nem maguk művelnek meg, hanem azokat kiadták bérbé.

A kalocsai érseki uradalom is — értesülésünk szerint — felemlítette több bérliójének az árendát, így Folkmann Jakab 900 kat holdas bérletét is, amit házi kezelésbe veszt át az érseki uradalom.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara elnöke visszautasította a bácsalmási adóügyi jegyzőnek a sorkereskedők ellen tett szokatlan hangu kijelentéseit

A vidéki borkereskedők megszakítják bácsalmási összeköttetéseiket? — A kamara a jegyző általánosító és a borkereskedelmet meggyanúsító kijelentései ellen védelmet kért az illetékes felettes hatóságtól

A közelmúltban országos visszhangja keltkezett Pázmány Andráshoz bácsalmási adóügyi jegyző azon kijelentéseinek, amiket a bácsalmási borkereskedők ellen tett. Teljesen szokatlan dolog ugyanis, hogy egy beosztott s alárendelt hivatalnok merészellen ilyen kijelentéseket tenni, amikor arra egyetlen hivatott fórum van: az alispán. Megfontolatlan bátorság kellett ahhoz, hogy egy kis közvéleményi hívatalkok a három főfoglalkozási ág egyikét merje így megvádolni, aminek következményei kiszámíthatatlanok, mert például maguk után vonhatják azt, hogy az egész borkereskedelem bojkott alá helyezze Bácsalmást és vidékét. Nem mondjuk, hogy ez bekövetkezik, mert a borkereskedők nem bosszudíjak, nem akarnak represzáliákat alkalmazni Bácsalmással szemben, ami a bortermeleket sújtaná s nem azokat, akiket kellene, hogy érjen. A borkereskedők különben is üzletet akarnak csinálni, nem pedig retorziót alkalmazni.

A bácsalmási adóügyi jegyző kijelentései foglalkoztatták a szegedi kereskedelmi és iparkamarát is, amelynek június 22-én megtartott teljes ülésén Vértess Miksa kormánytanácsos, a Kamara elnöke a bácsalmási ügyre vonatkozólag a közgazdasági élet jelen ségeiről szóló beszámolójában ezeket mondotta:

„Ismeretes önök előtt a bortermelelő vidékek és a borkereskedők súlyos helyzete. Területünkön főként Szeged, Csongrád, Jánoshalma, Bácsalmás és Baja vidékén várnak jelentékeny borkészletek a súlyos viszonyok között értékesi-

tésre. Érdekeltségünkkel egyetértésben a borértékesítési katasztrófa megelőzésére javaslatokat fogunk előterjeszteni. A borértékesítéssel kapcsolatban a kamara területének sajnálatos incidenséről kívánok megemlékezni, ami különböző oldalról és különböző kommentárokkal került a közvélemény elé. Az országosan szelöltetett bácsalmási borüggyben a helyszínen igyekeztünk az incidens körülményeit kiküldött szakértőnk útján kivizsgálni, mely alkalommal a bácsalmási közigazgatási hatóságok, elsősorban a főszolgabíró ur a legnagyobb előzékenységgel és megértéssel volt segítségünkre, amért itt köszönetemet fejezem ki. Bácsalmás községben a vidéki borkereskedőknek bevásárló telepeik vannak és kétségtelenül óriási mezőgazdasági érdek, hogy a vidéki borkereskedők az ottani nagy termelőközpontok. Értesülésünk szerint a bácsalmási adóügyi jegyző szokatlan hangon olyan állításokat kockáztatott meg, amelyek semmiképpen sem alkalmasak arra, hogy a vidéki borkereskedők bácsalmási összeköttetéseiket fenntartsák és ezért nem mulasztottuk el, hogy a bácsalmási adóügyi jegyző általánosító és a borkereskedelmet meggyanúsító fellépése miatt illetékes felettes hatóságánál védelmet szerezzünk, az illetékes pénzügyigazgatóságnál pedig olyan intézkedéseket kértünk, hogy a súlyos krízisben lévő borértékesítés ne szenvedjen sérelmet.”

HIRDESSEN
a Független Magyarországnak

Mit fog adni növendékeinek a szeptemberben megnyíló bácsalmási mezőgazdasági középiskola?

Nem ad diplomát, csak érettségi bizonyítványt, azonkívül általános műveltséget, valamint a mezőgazdálkodás elméleti és gyakorlati tudományát

Egy éve már, hogy a vármegye új vezetősége elhatározta, hogy a ciszterci s délvideki Diákotthonok létesítésére gyűjtött pénzt más célokra fogja felhasználni. A megyebizottság határozatának most szereznek érvényt. Mélykúton már hozzáfogtak a kulturális felépítéséhez a község emeletes iskola-építésével kapcsolatban; a vármegye nyolc községében felépítendő zöldkeresztes egészségházak felépítésére pedig most írták ki versenytárgyalást, amit a Független Magyarország tegnapi számában közöltünk.

Ezenkívül Bácsalmáson és Jánoshalmán 16—16 ezer pengős költségvetéssel légvédelmi otthonokat építenek s végül Bácsalmáson egy középfokú mezőgazdasági iskolát. A kultuszminiszter eivben most hozzájárult ahhoz, hogy Bácsalmáson az állami polgári iskola megszűnt leánytagozata tantermeiben a felső mezőgazdasági iskola első évfolyama az 1937/38. iskolai évre folyó évi szeptember hónap folyamán megnyitassák, amennyiben az iskola benépesítése biztosított. Az új középfokú mezőgazdasági iskolába nemcsak Bács Bodrog vármegye területéről, hanem más vidékekről is szívesen vesznek fel növendékeket.

Kik iratkozhatnak be ebbe az iskolába? Kiszagdnak és középfokú iskolások fiai, akik négy köz-

épfokú középiskola elvégzése után Bácsalmásra mennek ebbe a középiskolába s ott a csonka vármegye területén az elő, most létesítendő középfokú iskolában érettségi bizonyítványt kapnak. Ez az iskola tehát nem ad diplomát, nem képesít semmire, az általános műveltséget adja meg és ezenfelül, ami a legfontosabb: a mezőgazdálkodás elméleti és gyakorlati tudományát. Ez az iskola abban a szellemben akar működni, amint azt száz évvel ezelőtt néhai Tessedik Sámuel szarvasi evangélikus lelkész, az agrárkultúra európai hírnévű tudósa és gyakorlati művelője megalapozta a szarvasi középfokú mezőgazdasági iskolában.

Bácsalmás község előjárósága most nagy tevékenységet fejt ki az iskola létesítésének és megalapozásának érdekében s éppen ezért megkereséssel fordult a megye minden egyes községének előjáróságához, hogy az egyes községekből hány növendékre és kiknek a beiratkozására számíthatnak. Egyben felkéri az érdeklődő szülőket és tanulókat, hogy sürgősen jelentsék be gyermekeik beiratkozási szándékát.

Egyébként pedig rövidesen megkezdődik az állami polgári iskola megszűnt leánytagozata tantermeinek átalakítása és renoválása, hogy szeptemberben megszépítetten fogadja az új középiskola az első évfolyam tanulóit.

Szegedi bizottság tanulmányutja Jánoshalmán a gyümölcsexport kereskedelmi szempontjainak tanulmányozására

Szeged város vezetőségét erősen foglalkoztatja a gyümölcs-értékesítés megszervezése, mert ahogyan egyik szegedi előkelőség mondotta: nagy perspektívák nyílnak a szegedi gyümölcs-terelés értékesítésére, de a hatóságnak különös gondot kell fordítani az export megszervezésére. Szükséges, hogy a gyümölcs- piacon csomagolóbódét állítsanak fel, ezzel is elő lehetne segíteni az exportot.

A közigazgatási bizottság ülése után megindultak az előkészületek a gyümölcsexport megszervezésére. Többször tartottak már az ügyben megbeszéléseket a városházán és mielőtt kidolgozták volna az export fejlesztésére a terveket, a nagyobb gyümölcs- exportpiacok megtekintését is programba vették.

Csütörtökön dr. Tóth Béla dr. polgármesterhelyettes felkérésére egy hattagú bizottság utazott el Szegedről, hogy a gyümölcs- exportáló piacokat tanulmányozza. A bizottság tagjai: dr. Hunyadi-Vas Gergely országgyűlési képviselő, a szegedi Gazdasági Egyesület elnöke, dr. Kogutovitz Károly egyetemi tanár, dr. Kátóna István tanácsnok, Matzanauer Hugó, a Külkereskedelmi Hivatal főfelügyelője és a Hűtőház megbízottja. A bizottság Kecskemét, Nagykőrös és Jánoshalma gyümölcspiacait tekintette meg, később más városokat is felkeresnek.

A gyümölcsexport ügyéről dr.

RECSKA ILONA
uki. zenetanár

államilag engedélyezett zeneiskolája

Baja, Gróf Széchenyi-utca 8 szám
(Nemzeti Bank mellett)

Práger, női és férfi ruhaüzlet.

Mérték szerint készítünk elegáns öltönyöket kitünő szabással, gondos munkával
Nagy választék a legfinomabb szövetekben

Tóth Béla polgármesterhelyettes a következőket mondta:

— A gyümölcsexporti fejlesztésének kérdését a város hatósága állandóan felszinen kívánja tartani. Abból a körülményből is, hogy most egy bizottság indult a vidéki városokba a gyümölcs-exportot tanulmányozni, mindenki láthatja, hogy komoly szándékunk mentől jobban és hamarabb rendezni a szegedi gyümölcs-exportot és kifejlesztetni a más, gyümölcs-exportjokról híres városok mintájára. Az adottságok erre meg is vannak, mert az utóbbi években a szegedi gyümölcskivitel nagy arányokban fejlődött, sikerült a szegedi gyümölcsöt egységesíteni és ma már szívesen keresett cikk lett a szegedvidéki gyümölcs. Valamilyen megoldást kell keresnünk, ami az exportálás

szempontjából a legkövetesebb és amit a termelés és kereskedelem megkíván. Ha a tanulmányutjáról visszaérkezik a bizottság, akkor az érdekelteket azonnal megbeszélésre hívjuk össze és megkezdjük a további lépéseket a gyümölcs-export fejlesztése érdekében.

A szegedi gyümölcskivitel hétértékre mind jelentősebb lesz. Szegedről eddig 87 vagon gyümölcsöt szállítottak külföldre félmillió pengő értékben. Szegeden azt remélik, hogy ez idén eléri a gyümölcs-export a 300 vagon, ami mintegy másfél-két millió pengős bevételt jelent. A szegedi export adataihoz viszonyítva Kecskemét gyümölcskivitele négyszeres Gyöngyös csupán szőlőből évente 2000 vagonnal exportál.

Tömegesen jelentkeznek az egész ország területéről a bajai német kisebbségi továbbképző tanfolyamra

Csak Tolnamegyéből 22-en jelentkeztek

Amint már jelentettük, augusztus 2-án német kisebbségi továbbképző tanfolyam nyílik meg a bajai állami tanítóképző intézetben. Ilyen tanfolyamot már kilenc évvel ezelőtt minden esztendőben megrendeztek, de amíg a múltban csak két héttig tartott, addig az idén egy teljes hónapig tart a kurzus, amely augusztus 2-án kezdődik és 28-án zárul. Különösen nagy érdeklődés mutatkozott Tolna vármegyéből, ahonnan 22 tanító jelentkezett a tanfolyamra, amelyre egyébként az egész ország területéről történtek jelentkezések. Felvételt nyertek eddig a következők: Antal Sándor győri, Déri Gyula, Gyimesi József és Halász János bátaszéki községi, Bischof M. Concilla németkéri rk., Fetzner Ferenc kukasdi

rk., Gálos Imre závodl rk., Géczy Ilona zombai rk., Hinterschier György mocsényi rk., Meesek J. Lianna és Regös István ktsvejkeli rk., vitéz Pálotay Dániel nagy-székhelyi ref., Pflaffer Henrik és Szűcs Etelka alsónánai ág. h. ev., Szigyart József dunakömlői rk., Varga Gizella kisdorogi rk., Virág János csibráki rk., Wickert Imre kistormási ág. h. ev. Hege dűsné Hámosi Judit bonyhádbörzsényi községi és Komlós Margit szekszárdi tanerőket.

Feltűnő az, hogy hét tanítónő és szerzetes tanítónő is felvettek a tanfolyamra, holott a kultuszminiszter úgy intézkedett, hogy az idén német kisebbségi továbbképző tanfolyamra csak férfi tanítókat lehet felvenni.

Csikéria község 15 lapra és folyóiratra fizet elő, de a polgárok nem tekinthetnek bele ezekbe a lapokba

Csikéria község képviselőtestülete amikor az 1936 évi zárszámadást tárgyalta és nem fogadta el, akkor a képviselőtestület egyes tagjai kifogásolták a község által a nem hivatalos lapokra és folyóiratokra való előfizetést.

A községnek autonóm joga, úgy látszik, csak papírosan van meg, mert, sajnos, még ma is korlátlanul rendelheti meg a község vezetősége a hivatalos lapokon kívül többek között az alant felsorolt lapokat: Nemzeti figyelő, Magyar Gyümölcs, Csaiádi Kör,

Gazdanevelés, Népegészségügy, Magyar Külpolitika, Borászati Lapok, Köztelek, Levente, Felső-Bácska, Amit a kutyáról mindenkinek tudni kell, Borászati zsebnaptár, Községi jegyzők zsebnaptára, Növényvédelmi Szines Képesorozat stb. című lapokat és heti meg havi folyóiratokat.

Ugy tudjuk, hogy a vármegye alispánja szigorúan kötelességévé teszi a vezetőjegyzőknek, hogy kizárólag csak a hivatalos lapok megrendelésére szorítkozzanak a takarékoság elve alapján. Ezek-

után, ha a község vezetőjegyzője gavallér gesztussal mégis megrendelete a község terhére ezeket a lapokat és folyóiratokat, az a kérdés, már most, hogy mennyiben szolgálják ezek a közügyet? Kik olvassák ezeket a lapokat? Hol tartják azokat, hogy a község polgárai hozzáférhessenek és olvashassák? Össze vannak-e gyűjtve és a községi könyvtárba elhelyezve? Mert a múlt évben rendelt lapok közül is csak a Magyar Gyümölcs és a Növényvédelem vétegett leltárba. A többi lapok összegyűjtött példányai hol vannak, senki sem tudja.

De nemcsak ezeket a lapokat

nem olvashatják a község polgárai, mert a község tanácsstermében egyáltalán nem található meg, de még a hivatalos lapok sem állanak rendelkezésre, mert a napokban történt, hogy a községi pénztárnok a Belsőügyi Közlöny egyik számát meg akarta tekinteni, s Braun Imre községi írnok megtagadta annak megtekintését.

Csikérián, úgy látszik, az igen tisztelt községi alkalmazottak abban a téves felfogásban ringatják magukat, hogy Csikéria községet kizárólag csak értük szervezték meg.

500 cserkészzel vesz részt Magyarország a hollandiai vogelenzangi világjamboreen

Az ötödik cserkészzvilágtáborozást az idén július 31-én a hollandiai Vogelenzangban Vilma holland királynő fogja megnyitni. Az érdeklődés az idei világjamboree iránt oly nagy, hogy a jelentkezések határidejét meg kellett rövidíteni, mert a várt 25 000 cserkész helyett már eddig is 28 000 jelentkezett. Ezek legnagyobb része idegen, mert, míg a gödöllői világjamboreen egy külföldi cserkésze két magyar is jutott, addig Németalföldön éppen fordított a helyzet. Ez a tábor természetesen színesebbé teszi. Különösen nagy érdeklődésre számíthatnak a keletindiai cserkészek, akik örsönként más és más viseletben lesznek és népi táncokat, dalokat, sőt szindarabokat is be fognak mutatni. A népszerű holland irónőpár részére a djokjaani témárugyárból pompás ajándékot is hoznak, melynek költségeihez minden hollandiai cserkész hozzájárult valamivel. A

tábor eredetileg csak nyolc altáborra akarták osztani, de azután kilenc, sőt most végre tíz altábor fognak felállítani. A sátorlappal fedett terület 9000 négyzetméterre terjed. A holland kormány csak 8000 hollandi forinttal járult a költségekhez, mert a táborozás költségeit társadalmi úton teremtik elő. Természetesen az európai és a tengerentúli országok is jelentős áldozatokat hoznak, hogy minél több cserkészt küldhessenek ki. A dán cserkészek sorsjátékot rendeztek, melynek jóvödelméből tíz cserkésziut ingyen küldenek ki a vogelenzangi jamboreera. Finnország 100, Lengyelország és Magyarország hivatalosan 500—500 cserkészt küld ki Vogelenzangba, ahol a németalföldi cserkészek a mult vasárnap már tábort ütöttek, hogy a korábban érkező ausztráliai, amerikai és indiai cserkészek méltóképpen fogadhassák.

A csikériai fekete gyémántok

A község fizette ki három községi alkalmazott részére rendelt szén befuvarozási költségeit
A szén vasuti szállítási költségeit pedig teljes egészében az iskolai kiadások terhére számolta el Devich Jenő jegyző

Az 1936—37. évi fűtési szezonra Csikéria község 130 q szénre rendelt Frankl Henrik mélykúti kereskedőtől. Ugyanekkor rendelt Devich Jenő vezetőjegyző, dr. Péter László községi orvos és Braun Imre községi írnok összesen 70 q szénre ugyanattól a cégtől.

1936 szeptember hó elején megérkezett Csikéria község címére 200 q szén Csikéria község pénztára a Máv. fuvarlevele alapján 200 q szén szállítása fejében 245 30 pengőt fizetett is ki. Külön meg kell említeni itt, hogy ezt a szénszállítási költséget teljes egészében iskolai kiadások terhére számolta el a község vezetőjegyzője: Devich Jenő.

Érdekes még, hogy a szénnek a vasuti átlomásról a községbe való befuvarozása címén 192 q szén után 24 06 pengőt fizetett ki a község privát fuvarosoknak, tehát nemcsak a községi szén, hanem a privát célra rendelt szén befuvarozását is a község fizette ki.

Informáltattuk magunkat, hogy 1936. december végéig a magánháztartás céljaira rendelt szén befuvarozási-költség megtérítése

címén a község pénztárába történt-e befizetés Devich Jenő vezetőjegyző, dr. Péter László községi orvos és Braun Imre községi írnok részéről? Azt a meglepő információt kaptuk, hogy nem, sőt ilyen címen befizetés még 1937. márc. 10-ig sem eszközöltetett, amikor is a községi képviselőtestület a zárszámadást tárgyalta. (eü)

Nem kell Bátmonostor község házára kiségitő munkaeerő.

Nemrégiben választották meg Szép Sándor okl. jegyzőt Bátmonostor segédjegyzőjévé. Szép Sándor ezideig kiségitő munkaeerőként volt alkalmazva és helyébe a község képviselőtestülete Csányi Kálmán akarta alkalmazni havi 50 pengős javadal-mazással. A szerdai kisgyűlés a község ezen határozatát elutasította avval az indokolással, hogy a vonatkozó rendelet csak azon községekben engedélyezi kiségitő munkaeerő alkalmazását, amely község államsegélyben nem részesül, minthogy Bátmonostor község államsegélyben részesül, így kiségitő munkaeerő nem alkalmazható.

Baján még soha nem látott szereposztásban kerül színre a „Cigánybáró” szabadtéri diszeloádása

Az Országos Frontharcos Szövetség Bajai Főcsoportja rendezésében 1937 évi augusztus hó 20-án este félkilenc órai kezdettel a Déri park fensikáján kerül megrendezésre a „Cigánybáró” szabadtéri diszeloádása. Örömmel hozzuk olvasótáborunk közönségének tudomására azt a nagyszerű szereposztást, melyben vidéki város közönsége csak igen ritkán gyönyörködhetik:

Cigánybáró (Barinkay): Somló József, a m. kir. Operaház örökös tagja. Saffi: Gödny Kató, a Bécsi Operaház művésznője. Cypra: Rácz Tildó, a m. kir. Operaház művésznője. Arsen: Darvas Iboya, a m. kir. Operaház művésznője Zsupán: Toronyi Gyula, a m. kir. Operaház tagja. Ottokár: Ney Dávid, a m. kir. Operaház tagja. Carneró gróf: Sugár Dezső, a m. kir. Operaház tagja. Miarabella: Kovács Mária, Bp. Városi Színház tagja. Gábor diák: Hajdu Imre, a m. kir. Operaház tagja.

A Frontharcosok Bajai Főcsoportja Elnöksége és vezetősége nemcsak a művészi rész nagyszerűségére van tekintettel, hanem a diszeloádás külsőségeivel is

bizonyítani akarja és fogja azt, hogy Bicsodrog vármegye egy részének és Baji városa, szerb megszállás alól való felszabadulásának évfordulóját méltó kezetek között ünnepli meg.

A Bajai Frontharcos Főcsoport Elnökségének és vezetőségének minden áldozatra kész kulturális megmozdulása és azon megindított szervezési munkálatok tökéletessége, minden dícséretet és köszönetünket érdemi meg azért, mert hozzájuttatja vármegyénk és városunk társadalmát és közönségét egy ilyen feledhetetlen művészi élményhez és egyúttal nagy szolgálatot tesz Baji th. városának bekapcsolásával azon magyar városok rangsorába, melyek kulturális főlényüket a rendszeresített szabadtéri előadásokkal igyekeznek bizonyítani.

Örömmel üdvözöljük a Bajai Frontharcos Főcsoport Elnökségének és vezetőségének ilyen irányú megmozdulását, hiszünk és reméljük, hogy a vármegye és városunk közönsége kellőképpen méltányolni fogja hiánytalan megjelenésével ezen hatalmas munkásságát.

— **Asztmában szenvedőknek** gyakran megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a természetes „Ferenc József” keserűvíz azért, hogy a tápcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és kíméletesen levezeti s az emésztőszervek tovább működését hathatósan elősegíti. Az orvosok ajánlják.

Citropekt

gyümölcspektin készítmény legfinomabb gyümölcsíz, jamek, gelék, fagyaltok készítéséhez. **Kapható:** fűszer- és csemegekereskedésekben, drogériákban.

Próbálja meg!

— **Nyiregyháza a bajai szegénygondozást tanulmányozza** Nyiregyháza városi tanácsa csak be akarják vezetni a szegénygondozás terén az egeri normát s ezért Nyiregyháza város kiküldöttei legközelebb Bajára jönnek az itteni szegényügyi kérdés megoldásának tanulmányozására.

— **Hosszu idő óta fekvő betegek** a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dícsörik. Az orvosok ajánlják.

Mérlegképes volt lakarekpénztári

könyvelő

(Hinz-Evolou) óráknyvelést, esetleg fél napi elfoglaltságot keres. Megkeresések e lap kiadójába kéretnek H. J. jellegre.

HIRDETÉS az üzlet lelke.

Feles bérlők keresek

42 kat. hold 800 □ öi (68 kis hold) tanyás telkemre. (Baji Felsőpanurpuszta) Csak 2 igával rendelkezök, vagy 1-1 igával, testvérek, rokonok, társak stb. ajánkozhatnak.

Lakás: 2 szoba, 2 konyha, élezkamra. Istálló: 4 ló, 8 marhára. Érdeklödni lehet: Baján, Szeremlei utca 51 szám alatt.

Tisztviselő bérbevenne vagy öröklakásként átvéne 3, esetleg 2 nagyobb szobából és mellékhelyiségekből álló

családi házat

Cím a kiadóban.

Perfekt gépirót

(esetleg gyorsíró is legyen) napi 2-3 órai állandó munkára keresek.

Címeket e lap kiadóhivatalába »Azonnal tudók kezdeni» jellegre.

FAGYALTGÉPEK ÉTELSZEKRÉNYEK ÉTELBORITÓK SZUNYOGHÁLÓK

olcsón beszerezhetök

Utry-nál

Baja, Erzsébet királyné u. 38. Telefon 280

Czirusz Ferenc-u. 42. számú házban egy 4 szobás összkomfortos és egy 2 szobás komfortos

utcai lakás

szeptember 1-re KIADÓ Bővebbet: POLLÁK butor-üzletben, Kossuth Lajos u. 23.

Eladó ház

Eladó, esetleg bérbeadó Nagybaracska községben a Fő utcán a templom közelében egy nagy ház minden melléképülettel, amely alkalmas bészálló vendéglőnek, boltnak, vagy gabonafizletnek a céljaira. — Értekezni lehet Herschkovits Izidornál Nagybaracsán, telefon 7.

Éjszakai szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva **Julius 11-től július 18-ig** **Wéber Dénes** (Eötvös-utca 4. Telefon: 136). **Dr. Geiringer János** (Erzsébet királyné-u. Telefon: 122) **gyógyszertára.**

Burkoló

anyagok

Egyszerű cement
Diszes
Márvány mosaik
Járda
Fayence (csempe)
Metflachi (agyag)

legszebb kivitelben nagy választékban szállítunk!

Lap elhelyezést vállalunk!

Kéményajtók betonból

Előnyei: olcsó, nem rozsdásodik és könnyen kezelhető

Grünhut és Társa

tégla és cementárugár

BAJA

Telefon: 160.

Telefon: 160.

A bácskai uri közönség találkozó helyen Pesten

a Metropole Szálloda

VII., Rákóczi-út 58.

150 szoba hideg-meleg folyóvízzel, telefon, rádió, közp. fűtés és elektromos fényjelzésekkel. Szobák már P 4-től. Előnyös penzió-árak.

Az Étteremben: CSÓKA FERI cigányzenekara muzsikál. A Téli kertben: Délután és este TÁNC. VIRÁNY-JAZZ. Patinás hűtő konyha, valódi erdélyi FLEKKEN különlegességek.

A butorvásárlás annyira bizalom kérdése, hogy csak úgy vehet nyugodtan butort, ha ismeri a céget ha meg van győződve, hogy pénzéért elsőrangú anyagot és munkát kap.

Minderről egy látogatás meggyőzi Önt, ha

butorvásárlás előtt felkeresi Baján a

Pollák Butoráruházat,

melynek termeiben a világhírű magyar butoripar leg-szebb alkotásai várják a közönséget.

Kombinált szobák minden összeállításban. Szolid árak. — Kedvező fizetési feltételek.

Két keményfa **szekrény,** egy **ágy** mind teljesen fehér jó karban **eladó.** Cím a kiadóban.

Főmunkatársak:

Dr. Mojzes János és dr. Mózes Sándor orsz. gyűl. képviselők.

Kiadja a lap tulajdonos Corvin könyvnyomda és újságkiadó-üzem Spitzer István és Társa.

Saját gyártmányu **kertiszékek nyugagyak asztalok kaphatók**

Utry-nál

Erzsébet-kir.-utca 38. Telefon 280.